

Raziskovanje na domačem vrtu

Na Kmetijskem inštitutu Slovenije želimo kot partnerji v projektu INCREASE – *Inteligentne zbirke genskih virov stročnic za evropske agroživilske sisteme* prispevati k ohranjanju raznolikosti tradicionalnih sort stročnic v Evropi. Pri tem pa potrebujemo tudi vašo pomoč!

Glavni cilj projekta je uvajanje novih pristopov k ohranjanju, upravljanju in opredelitvi genskih virov navadnega fižola, dveh vrst volčjega bobu, čičerike in leče na različnih ravneh za večjo konkurenčnost in trajnost v Evropi.

V okviru projekta izvajamo tudi **poskus ljubiteljske znanosti** (INCREASE Citizen Science Experiment), v katerem lahko sodeluje vsak, ki ima na voljo njivo, vrt, teraso ali balkon in bi si želel posaditi različne genske vire fižola ter spremljati njihovo rast – in s tem prispevati k naši znanstveni raziskavi! V zadnjih dveh letih je pri tem poskusu sodelovalo že več kot 7000 ljubiteljskih znanstvenikov iz cele Evrope, od tega več kot 25 iz Slovenije.

Za sodelovanje v raziskavi si morate najprej na pametni telefon naložiti aplikacijo in se registrirati, nato pa vam raziskovalci pošljejo semena različnih genskih virov fižola, ki jih za namene poskusa razmnožujemo tudi na Kmetijskem inštitutu Slovenije. Na dom prejmete pet različnih genskih virov fižola, ki so izbrani glede na vaše prostorske možnosti, zraven pa vam pošljemo tudi kontrolno sorto fižola. Semena nato posadite in skrbite za rastline, preko aplikacije pa raziskovalcem posredujete informacije o vaših rastlinah (opazujete določene značilnosti v različnih fazah rasti in jih podkrepite s fotografijami). Znotraj aplikacije lahko izberete tudi svoj nivo znanja, s katerim se vključujete v poskus ljubiteljske znanosti (od osnovnega znanja do strokovnjaka).

Z raziskavo želimo ohraniti raznolikost kmetijskih rastlin v Evropi, kar je pomembno tako za kmetijstvo in prehrano kot tudi za naše okolje. Na svetu se dandanes namreč goji le omejeno število različnih sort fižola. Z raziskavo INCREASE želimo povečati uporabo raznolikih genskih virov fižola, ki so bili do sedaj le shranjeni v genskih bankah. Pri tem nam lahko državljani od južne do severne Evrope pomagajo pridobiti čim več podatkov o gojenju fižola v različnih podnebnjih.

Raziskovalci projekta INCREASE si tudi želijo, da bi se tovrstno sodelovanje državljanov pri poskusih ljubiteljske znanosti ohranilo tudi po končanem projektu. Semena se vsakemu udeležencu razdelijo le enkrat, saj je eden od namenov poskusa tudi, da bi sodelujoči v naslednjih letih semena sami razmnoževali in si jih izmenjevali. S tem bi lahko vsak pomagal soustvarjati rezultate projekta ter s tem prispeval k večji raznolikosti kmetijskih rastlin v Evropi.

Vabimo vas, da se vključite v našo raziskavo in si čim prej naložite aplikacijo INCREASE!

V 3. krog raziskave, se lahko ključite do 28. 2. 2023.

Več informacij: <https://www.pulsesincrease.eu/sl/experiment>